

Aperitivos saudables para máquinas expendedoras de alimentos

Nutrientes de interese para clasificar un produto de aperitivo segundo o seu contido nutricional

✘ Contido en graxas

Moitos produtos de aperitivo no mercado actual adoitan ter un alto contido en graxa. Na etiqueta do produto as veces se indica a cantidade de graxa total, graxas saturadas e/ou graxas vexetais. Son de preferencia aqueles con baixo contido en graxa total e saturada. Os produtos alimenticios con graxas vexetais son, en principio, máis recomendables sempre e cando a etiqueta nutricional defina o tipo de graxa vexetal como xirasol, soja..., fronte aos que manifestan: "graxas parcialmente hidroxenadas" ou aos que non os especifican, debido aos potenciais efectos adversos de algúns deles.

✘ Contido en azucres simples

Adoitan ter alto contido en azucres simples, que ademais de achegar calorías "extras" presentan un posible efecto carioxénico agravado por ser alimentos que se toman entre horas, e porque son en moitos casos substitutos de outras opcións máis saudables na idade infantil como a auga ou o leite.

En calquera caso, aconséllase consumir os produtos menos densos neste tipo de nutrientes.

✘ Contido en sal

Polo xeral algúns produtos de aperitivo existentes no mercado posúen cantidades importantes de sal.

Recomendacións xerais para o consumo de produtos de aperitivo

1. Son de **primeira elección** os seguintes alimentos:

- Froitas naturais de fácil manipulación como o plátano, a mazá, as mandarinas...
- Froitas desecadas (cirolas pasas, uvas pasas, figos secos, orellóns de albaricoque...)
- Froitos secos (abelás, noces, améndoas, cacahuetes, pipas de xirasol)
- Pan fresco tipo boliña individual
- Pequenos bocadiños con xamón, fiambre de pavo ou tortilla de patacas. Deben evitarse outros embutidos máis densos en graxas como o salami, o chourizo ou o salchichón.

As froitas poden sufrir algún dano co impacto da caída dende o dispensador, pero é leve xa que o consumo vai ser inmediato. Para amortecer o impacto aconséllase colocar este tipo de alimentos no caixón máis inmediato á saída.

2. Son de **segunda elección** outros produtos de aperitivo que aparecen na lista presentada como "*Productos Línea Sana*", na maioría dos casos ofertados como produtos dietéticos ou ricos en fibra (barriñas de cereais, muesli...) Nestes casos está particularmente indicado ler a etiqueta nutricional e comparala coa táboa adxunta, xa que aínda que na maioría dos casos adoitan ser menos densos que a media, non sempre o cumpren. Como exemplo poden ser unha segunda elección as barriñas de:

- Barriñas Special K
- Barriñas All Brant, Nutri-Día...

Poden considerarse dentro deste grupo algúns dos alimentos incluídos no seguinte apartado como as patacas fritidas baixas en sal e graxas xa que a cantidade destes nutrientes pode baixar ata a metade no caso de graxa e máis aínda para o caso da sal.

3. Son de **terceira elección** algúns elementos da lista dos "*Snacks salados*". Dentro destes son máis recomendables as patacas fritidas clásicas, produtos de aperitivo a base de arroz e outros baixos en graxa. Outros snacks salgados adoitan ser máis densos en enerxía en sal e non se aconsellan. Recentemente, presentouse o "*Libro branco dos produtos de aperitivo*", consenso dun grupo de expertos, onde pode atoparse máis información ao respecto.

4. **Outros**

1. Chocولاتinas: son de elección as que presentan máis contido en cacao e menos en crema de leite, rica polo xeral en graxas saturadas.

2. Snacks dulces e bollería industrial

Por lo xeral non recomendables. Se prefiren aqueles produtos que non levan na súa composición cremas de leite ou de chocolate engadidos.

Bebidas

A bebida de elección é sempre a auga

Outras que poden dispensarse son:

- Zumes (non néctar nin bebida de extractos) sen azucres engadidos.
- Iogur líquido (sen azucres nin outros compoñentes engadidos)
- Infusións

No caso de que os produtos alimenticios bebibles sexan consumidos pola poboación infantil e adolescente de xeito reiterado, é importante evitar a oferta de bebidas refrescantes azucradas e/ou gasificadas (cola, extractos), bebidas enerxéticas e batidos comerciais. As bebidas gasificadas, debido a algúns dos seus compoñentes poden comprometer a absorción de calcio polo óso. Outras, como toda a gama de bebidas enerxizantes que se presentan no mercado actual, adoitan ter altas cantidades de cafeína, sustancia non recomendable a esas idades. Por último, moitos refrescos teñen unha elevada cantidade de azucres simples, o que os fai moi ricos en enerxía e cun potencial efecto carioxénico agravado polo feito de que se toman entre horas. Ademais, poden desprazar e interferir coa achega de outros alimentos que son necesarios para o desenvolvemento correcto nestas etapas da vida.

Táboa de axuda para facer as eleccións máis saudables

A táboa seguinte mostra unha serie de nutrientes indicadores para aceptar un produto alimenticio como “alimento con alto, medio o baixo contido de nutrientes pouco saudables”.

Os produtos de aperitivo adoitan ter concentracións altas nos seguintes nutrientes, pero a táboa pode axudar a elixir aqueles que máis se acerquen a opción máis saudable.

<i>Nutrientes indicadores</i>	<i>Contido Baixo</i>	<i>Contido Medio</i>	<i>Contido Alto</i>
<i>Graxas</i>	$\leq 3\text{g} / 100\text{g}$ $\leq 1,5\text{g} / 100\text{ml}$	$>3\text{ y } < 20\text{g}/100\text{g}$ $>1,5\text{ y } 10 < 100\text{ml}$	$\geq 20\text{g} / 100\text{g}$ $\geq 10\text{g} / 100\text{ml}$
<i>Graxas saturadas</i>	$\leq 1,5/100\text{g}$ $\leq 0,75\text{g}/100\text{ml}$	$>1,5\text{ y } < 5\text{g}/100\text{g}$ $>0,75\text{ y } 2,5 < 100\text{ml}$	$\geq 5\text{g} / 100\text{g}$ $\geq 2,5\text{g} / 100\text{ml}$
<i>Azucres simples engadidos</i>	$\leq 5\text{g}/100\text{g}$ $\leq 2,5\text{g}/100\text{ml}$	$>5\text{ y } < 10\text{g}/100\text{g}$ $>2,5\text{ y } < 7,5/100\text{ml}$	$\geq 10\text{g} / 100\text{g}$ $\geq 7,5\text{g} / 100\text{ml}$
<i>Sal (sodio)</i>	$\leq 0,3\text{g}/100\text{g}$ $\leq 0,3\text{g}/100\text{ml}$ (equivale a 120 mg de sodio)	$>0,3\text{ y } < 1,5\text{g}/100\text{g}$ $>0,3\text{ y } < 1,5/100\text{ml}$ (equivale a entre 120 a 600mg de sodio)	$\geq 1,5\text{g} / 100\text{g}$ $\geq 1,5\text{g} / 100\text{ml}$